

# АВТОМАТИЗАЦІЯ СЕЛЕКЦІЙНО-ПЛЕМІННОЇ РОБОТИ У КРОЛІВНИЦТВІ

**Ковальчук І. І.**, науковий керівник, к. в. н.  
**Машталір Є. М.**, бакалаврант

Основним фактором, який сприяє розвитку будь-якої галузі тваринництва є збільшення поголів'я тварин. Важливу роль у підвищенні продуктивності кролів і покращенні ведення галузі кролівництва в цілому відіграє використання селекційних програм, спрямованих на підвищення племінної цінності кролів.

У світовому кролівництві для визначення племінної цінності кролів використовують метод BLUP (Best Linear Unbiased Prediction), який оцінює генетичний потенціал тварини з урахуванням паратипових факторів [1, 2].

Ведення селекційно-племінної роботи у господарствах з розведення кролів, потребує багато часу для збору, накопичення, обробки і передачі інформації. Крім того, за умови швидких економічних змін фермер, селекціонер-технолог господарства зобов'язаний швидко реагувати на ці зміни [2].

Для вирішення вище зазначених проблем та автоматизації ведення зоотехнічного та племінного обліку у кролівництві, впроваджуються інформаційні технології.

Використання інформаційних систем у кролівництві дає можливість переведення загальноприйнятих форм обліку в електронну форму (картки та трафаретки кролів, журнали, відомості з бонітування, усі форми статистичної обробки даних).

Практичний досвід країн, що посідають чільне місце в організації племінної роботи в тваринництві свідчить про те, що одним із факторів ефективного забезпечення селекційної роботи є функціонування комп'ютерних інформаційних систем, які відповідають міжнародним нормам та правилам [3].

Слід зазначити, що запровадження комп'ютеризації селекційного та племінного обліку регламентується загальнодержавними селекційними програмами та законодавством України [4].

У світовому кролівництві відомо декілька комп'ютерних програм, які орієнтовані на законодавчу базу країни в якій вони функціонують: «КУК», «Міакро» (Росія), ZooEasy (США), CUNITEC (Іспанія) та ін.

З метою запровадження інформаційних технологій у кролівництві, спеціалістами Черкаської дослідної станції біоресурсів НААН, було розроблено комп'ютерну програму «АСПОК» (Автоматизована система племінного обліку кролів), що відповідає вимогам «Інструкції з бонітування кролів» [4].

Дана програма працює на основі будь-якої з операційних систем (Windows, Linux, Mac OS, Solaris) та вміщує в собі багатофункціональну модульну систему, яка здатна обробляти наступну інформацію:

- ведення електронного обліку поголів'я кролів та оперативну обробку зоотехнічних показників, ведення селекційно-племінної роботи;
- індексу оцінку племінної цінності кролів;
- ведення ветеринарного обліку;
- ведення обліку кормів, регулювання складу раціонів;
- проведення бонітування тварин;
- графічне відображення структури стада та інше.

На нашу думку комп'ютерна система «АСПОК» відповідає сучасним вимогам законодавства України, забезпечуючи пріоритетні питання розвитку галузі: ефективне

ведення племінного обліку, селекційної роботи, формування баз даних про чисельність та породний склад поголів'я кролів в господарствах.

### **Література**

1. Гончар О. Ф. Селекція у кролівництві : все автоматизовано / О. Ф. Гончар, Є. А. Шевченко, О. М. Гавриш // Агробізнес сьогодні. Газета підприємців АПК. – 2013. – № 5 (252) – 51–52 с.

2. Горлов О. І. Методичні рекомендації по комп'ютеризації селекційно-племінного обліку у вівчарстві (для тонкорунних і напівтонкорунних порід) / О. І. Горлов, І. О. Мокєєв, К. А. Івіна, О. П. Чічаєва – Інститут тваринництва степових районів імені М. Ф. Іванова «Асканія-Нова» – Національний науковий селекційно-генетичний центр з вівчарства. – 2011. – 24 с.

3. Концепція Загальнодержавної цільової програми селекції у тваринництві на період до 2020 року. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://minagro.gov.ua/page/?9476>

4. Інструкція з бонітування кролів – Офіц. вид., чинне від 25.09.2003 N 351 – К., 2003. – 86 с. – (Нормативне виробничо-практичне видання).